

Academic Focus
มกราคม 2560

เมื่อสหราชอาณาจักรออกจากการเป็นสมาชิกสหภาพยุโรป (EU)

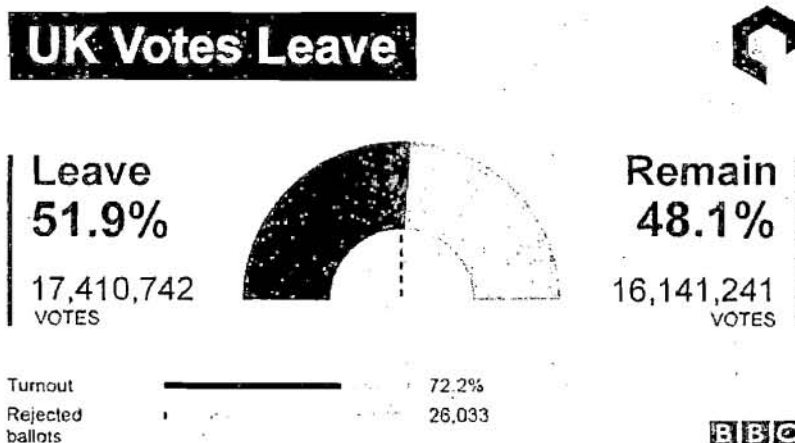
สารบัญ	บทนำ
บทนำ	1
สถานการณ์ช่วงลงมติ	2
เหตุใดถึงโหวตให้แยกตัวออกจากสหภาพยุโรป	4
สาเหตุที่ลงประชามติให้เป็นสมาชิกสหภาพยุโรปต่อไป	5
ผลกระทบต่อสหราชอาณาจักรและเศรษฐกิจโลก	6
ผลกระทบต่อประเทศไทย	7
สรุปความเห็นจากนักวิชาการไทยต่อผลกระทบที่จะเกิดขึ้น	9
บทสรุปและข้อเสนอแนะจากนักศึกษา	12
บรรณานุกรม	14
เอกสารวิชาการอิเล็กทรอนิกส์	
สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร http://www.parliament.go.th/library	

สหภาพยุโรป (The European Union: EU) เป็นสหภาพทางเศรษฐกิจและการเมือง ซึ่งประกอบด้วยรัฐสมาชิก 28 ประเทศในทวีปยุโรป มีจุดกำเนิดหลังจากสงครามโลกครั้งที่ 2 เพื่อส่งเสริมความร่วมมือกันทางเศรษฐกิจด้วยแนวคิดที่ว่าประเทศที่ทำการค้ากันย่อมลดโอกาสที่จะเกิดสงครามซึ่งกันและกัน โดยต่อมาได้กลายเป็นที่มาของการเป็นตลาดเดียว หรือ Single Market ที่มีการเคลื่อนย้ายบุคคล และสินค้าอย่างเสรีเสมือนกับว่ารัฐสมาชิกเป็นประเทศเดียวกันและมีการใช้เงินสกุลเดียวกันคือยูโร ใน 19 ประเทศ (Brian Wheeler & Alex Hunt, 2016) โดยที่สหราชอาณาจักรยังคงใช้เงินสกุลปอนด์สเตอร์ลิงและไม่ได้อยู่ในพื้นที่เชงเก้น (Schengen area) เนื่องจากการออกเสียงในสหราชอาณาจักรเมื่อปี 2554 มีประชาชนมากถึงร้อยละ 60 ไม่เห็นด้วยที่จะเข้าร่วมสกุลเงินยูโร โดยที่ผ่านมาสหราชอาณาจักรอาจมองเห็นแล้วว่า การใช้เงินสกุลยูโรนั้นก่อให้เกิดปัญหาตามมาอย่างไรบ้าง โดยที่ผ่านมากการบริหารการเงินต้องผ่านธนาคารกลางยุโรปเป็นสำคัญ ในขณะที่เมื่อใช้เงินปอนด์นั้นจะสามารถจัดการทุกอย่างได้ลงตัวและง่ายกว่า ดังนั้น อาจกล่าวได้ว่าการตัดสินใจถอนตัวออกจากสหภาพยุโรปของสหราชอาณาจักรในครั้งนี้จะทำให้สหราชอาณาจักรมีความเป็นอิสระมากขึ้นจากข้อผูกมัดต่าง ๆ ของทางสหภาพยุโรป โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเด็นปัญหาผู้อพยพในยุโรป ซึ่งประชาชนจำนวนมากต้องการให้รัฐบาลออกกฎหมายควบคุมเขตแดน เพื่อลดจำนวนผู้อพยพ แต่ก็ไม่สามารถทำได้เต็มที่เนื่องจากไปขัดกับกฎของสหภาพยุโรป (เมื่ออังกฤษออกจากสหภาพยุโรป, 2559) ขณะเดียวกันสหราชอาณาจักรเองก็จำเป็นจะต้องสร้างความเชื่อมั่นให้กลับคืนมาให้ได้โดยเร็วเนื่องจากการถอนตัว

ออกจากสหภาพยุโรปนั้น จะทำให้เศรษฐกิจของสหราชอาณาจักรชะลอตัวลงตามการใช้ภายในประเทศที่ชะลอตัว โดยเฉพาะการลงทุนในภาคธุรกิจจากความเชื่อมั่นที่ปรับตัวลดลงและมีแนวโน้มจะส่งผลกระทบต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจของสหราชอาณาจักรในปี 2560 มากขึ้น (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2559)

สถานการณ์ช่วงลงมติ

เมื่อวันที่ 23 มิถุนายน 2016 ที่ผ่านมา (เข้ามิตของวันที่ 24 มิถุนายน 2559 ตามเวลาประเทศไทย) ผลการทำประชามติครั้งประวัติศาสตร์ของสหราชอาณาจักรได้ออกมา เป็นที่แน่ชัดแล้วว่าคะแนนเสียงที่โหวตให้ถอนตัวออกจากสหภาพยุโรป (EU) นั้น เป็นฝ่ายชนะไปด้วยคะแนนร้อยละ 51.9 ขณะที่ฝ่ายที่โหวตให้อยู่ต่อมีคะแนนเสียงอยู่ที่ร้อยละ 48.1 (BBC, 2016) อย่างไรก็ตาม เหตุการณ์เช่นนี้ได้เคยเกิดขึ้นมาแล้วในปี 1975 (พ.ศ. 2518) โดยได้มีการจัดทำประชามติในช่วงวิกฤตน้ำมันโลกครั้งแรก ซึ่งขณะนั้นสหภาพยุโรปยังเป็นเพียง European Common Market ซึ่งผลการลงประชามติในครั้งนั้นร้อยละ 67.2 ของประชาชนต้องการอยู่ และเพียงร้อยละ 32.8 ต้องการออกจากสหภาพยุโรป กระทั่งวิกฤตเศรษฐกิจโลกในปี 2008 (พ.ศ. 2551) ทำให้เศรษฐกิจสหภาพยุโรปซบเซาอย่างหนัก อัตราว่างงานของสหภาพยุโรปจากร้อยละ 7 ในปี 2008 และขึ้นไปที่ร้อยละ 10 ในปี 2013 (พ.ศ. 2556) นายกรัฐมนตรี David Cameron ซึ่งเป็นผู้นำของพรรคอนุรักษนิยม ในขณะนั้น จึงรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งด้วยการสัญญาว่าจะจัดการทำประชามติให้ชาวสหราชอาณาจักรมีสิทธิออกเสียงเกี่ยวกับการเป็นสมาชิกของสหภาพยุโรปอีกครั้งหากเขาได้รับเลือกตั้งเพื่อให้ชาวสหราชอาณาจักรได้รับข้อตกลงที่เป็นธรรมมากขึ้น เช่น การเรียกร้องให้เงินปอนด์ได้รับการยกย่องเป็นสกุลเงินสำคัญในสหภาพยุโรปนอกเหนือจากเงินยูโร การลดสวัสดิการที่มอบให้ชาวยุโรปที่อพยพเข้ามาอาศัยในสหราชอาณาจักรเป็นเวลาน้อยกว่า 4 ปี และสิทธิในการคัดค้านกฎหมายของสหภาพยุโรป ดังนั้น พรรคอนุรักษนิยมจึงต้องจัดการทำประชามติดังกล่าวตามที่ได้ให้สัญญาไว้กับประชาชน (ธิตี ตันติกุลานันท์, 2559)

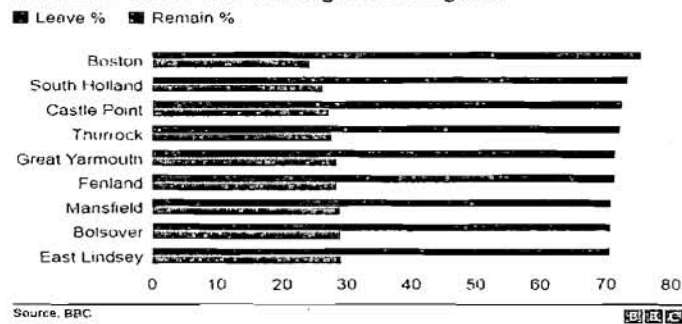

ผลการลงคะแนนประชามติของสหราชอาณาจักรว่าจะอยู่หรือออกจากการเป็นสมาชิกสหภาพยุโรป (EU)

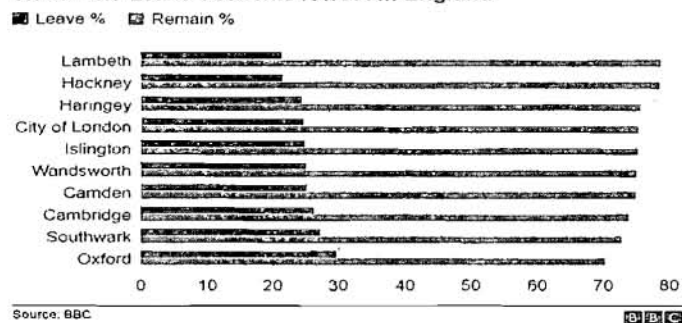
ที่มา: <http://www.bbc.com/news/uk-politics-eu-referendum-36618855>

จากผลคะแนนเสียงที่ออกออกมาได้มีการตั้งข้อสังเกตไว้อยู่หลายประการ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของพื้นที่ การโหวตโดยฝ่ายที่โหวตให้อยู่ในสหภาพยุโรปต่อพื้นที่ส่วนใหญ่มาจากพื้นที่ในกรุงลอนดอน สกอตแลนด์ และไอร์แลนด์เหนือ ขณะที่ส่วนที่เหลือโดยเฉพาะย่านชนบท ภาคกลางและเหนือของอังกฤษรวมถึงเวลส์ กลับสนับสนุนให้ออนตัว เป็นนัยแสดงถึงความเห็นที่แตกต่างกันอย่างมากระหว่างคนในเมืองโดยเฉพาะ กรุงลอนดอนและในเขตชนบท (แนวหน้า, 2559) นอกจากนี้ยังมีข้อสังเกตที่น่าสนใจอีกประการคือ อายุหรือวัยของประชากร ก็เป็นอีกปัจจัยที่เหมือนว่าจะมีผลต่อการลงคะแนนครั้งนี้ โดยที่คนหนุ่มสาวส่วนใหญ่ในสหราชอาณาจักรและคนที่มีการศึกษาในระดับสูงกลับเลือกลงคะแนนที่จะอยู่ต่อกับสหภาพยุโรป ขณะที่คนอายุมากส่วนใหญ่มีความต้องการที่จะถอนตัวออกซึ่งกลายเป็นการโต้เถียงข้ามรุ่นกันไป อย่างไรก็ตาม หลังประกาศผลอย่างเป็นทางการ นาย David Cameron นายกรัฐมนตรีได้ประกาศลาออกจากตำแหน่งผู้นำสหราชอาณาจักร และต่อมาเมื่อวันที่ 13 กรกฎาคม 2559 ที่ผ่านมาก็ได้นายกรัฐมนตรีคนใหม่มาแทนที่อย่างเป็นทางการซึ่งก็คือ นาง Theresa May อดีตรัฐมนตรีมหาดไทยสมัยรัฐบาลนาย Cameron

Where the Leave vote was highest in England

Where the Leave vote was lowest in England

ผลการลงประชามติของประเทศอังกฤษเรื่องการแยกตัวจากสหภาพยุโรปแบ่งตามพื้นที่

ที่มา: <http://www.bbc.com/news/uk-politics-eu-referendum-36618855>

ทั้งนี้ จากชัยชนะของผลการลงคะแนนเสียงให้สหราชอาณาจักรอยู่กับอียูต่อนั้น นักวิเคราะห์จากสำนักต่าง ๆ ทั่วโลก มีมุมมองคล้ายกันว่า ฝ่ายที่ต้องการออกจากสหภาพยุโรปให้ความสำคัญกับเรื่องเศรษฐกิจ และปากท้องเป็นประเด็นหลัก ถึงแม้ว่าในช่วงประมาณ 20 ปีแรกของการก่อตั้งสหภาพยุโรป (นับจากสนธิสัญญา Maastricht ในปี 1992) จะประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี แต่เมื่อเกิดวิกฤตเศรษฐกิจขึ้น 2 ครั้ง

ในช่วงเวลาไล่เลี่ยกัน (วิกฤตแฮมเบอร์เกอร์ช่วงปี 2007 - 2008 ที่กระทบสถาบันการเงินในอังกฤษมาก และวิกฤตหนี้สาธารณะของยุโรปช่วงหลังปี 2010 เป็นต้นมา) เศรษฐกิจของยุโรปก็ยิ่งดูเหมือนจะฝืดเคืองลง ส่งผลให้ประชาชนจำนวนไม่น้อยต้องตกงาน หรือแม้แต่กลุ่มที่ยังมีงานทำก็มีสภาพเศรษฐกิจในการดำรงชีวิตประจำวันที่น่าลำบากมากขึ้น ปัจจัยเศรษฐกิจเป็นลบที่ยืดเยื้อยาวนานแบบนี้ ส่งผลให้เกิดความไม่พอใจในสภาพของรัฐที่เป็นอยู่ ไม่พอใจจนขั้นสูงที่ร่ำรวยและไม่ได้รับผลกระทบมากนัก (anti-establishment) ไม่พอใจผู้อพยพ (immigrant) ที่เข้ามาแย่งชิงทรัพยากรในประเทศ และประชาชนส่วนหนึ่งก็เริ่มไฝ่ฝันถึงความรุ่งเรืองในอดีต ยุคก่อนที่จะรวมเป็นสหภาพยุโรป ซึ่งประเด็นการถอนตัวออกจากสหภาพยุโรปเป็นสิ่งที่พูดกันมากในช่วงวิกฤตหนี้สาธารณะของยุโรป เพราะการใช้นโยบายเศรษฐกิจและค่าเงินแบบเดียวกันทั้งยุโรป อาจไม่ยืดหยุ่นพอสำหรับสภาพเศรษฐกิจของประเทศที่มีความแตกต่างกันมาก อย่างเช่นในกรณีของกรีซนับว่าเป็นตัวอย่างที่ชัดเจน ถึงแม้กรีซจะไม่ได้แยกตัวออกจากสหภาพยุโรปในท้ายที่สุดก็ตาม แต่ปัญหาของกรีซก็แสดงให้เห็นคนในยุโรปเห็นว่าการอยู่ภายใต้กฎระเบียบเดียวกันตามวิสัยทัศน์ของสหภาพยุโรป ไม่ได้มีแต่ผลดีเสมอไป ดังนั้น ในกรณีของสหราชอาณาจักรที่เดิมก็ไม่ได้รู้สึกมีส่วนร่วมร่วมกับสหภาพยุโรปมากนัก (ส่วนหนึ่งก็ด้วยเหตุผลด้านวัฒนธรรมที่อาจแตกต่างจากยุโรปภาคพื้นทวีปอยู่พอสมควร) และไม่ได้ใช้เงินสกุลยูโรมาตั้งแต่ต้น ก็ย่อมมีโอกาสจะถอนตัวออกจากสหภาพยุโรป ได้ง่ายกว่าหากโอกาสเอื้ออำนวย (อิสริยะ ไพร์พ่ายฤทธิ์, 2559)

เหตุใดถึงโหวตให้แยกตัวออกจากสหภาพยุโรป

สำหรับสาเหตุหลัก ๆ ที่ผู้ที่สนับสนุนให้สหราชอาณาจักรออกจากสหภาพยุโรปนั้น มักเกี่ยวข้องกับประเด็นในเรื่องความเป็นอิสระของประเทศ อำนาจอธิปไตย รวมไปถึงถึงกฎระเบียบต่าง ๆ ที่เข้มงวดของสหภาพยุโรปที่จำเป็นต้องปฏิบัติตามไม่ว่าจะเป็นเรื่องการค้าหรือธุรกิจการเงิน การธนาคาร รวมถึงการที่สหราชอาณาจักรเองยังต้องแบกรับภาระรายจ่ายกว่าหลายพันล้านปอนด์ต่อปีที่ต้องจ่ายเป็นค่าสมาชิกให้แก่สหภาพยุโรป ซึ่งดูแล้วน่าจะไมคุ้มกับสิ่งที่ได้รับ ขณะเดียวกัน หากสหราชอาณาจักรแยกตัวออกจากสหภาพยุโรป สหราชอาณาจักรก็จะสามารถควบคุมการเข้าเมืองได้เต็มที่ รวมถึงลดจำนวนของผู้ที่อพยพเข้ามาทั้งที่จะมาอยู่อาศัยหรือทำงาน ซึ่งสร้างความเดือดร้อนให้ชาวอังกฤษเป็นอย่างมาก (Brian Wheeler & Alex Hunt, 2016) โดยเฉพาะในช่วงที่ผ่านมาที่มีวิกฤติเกี่ยวกับผู้อพยพจากยุโรปตะวันออกและตะวันออกกลางเป็นจำนวนมาก เนื่องมาจากแผนรับผู้อพยพของสหภาพยุโรป ทำให้ผู้อพยพจากตะวันออกกลางหลั่งไหลเข้ามาในยุโรปมากขึ้น ซึ่งสหราชอาณาจักรเองก็ไม่ต้องการที่จะแบกรับภาระค่าใช้จ่ายส่วนนี้ ขณะเดียวกันก็มีความวิตกว่าอาจเกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมาอีกมากมายหลังจากการหลั่งไหลเข้ามาจำนวนมากของผู้อพยพโดยเฉพาะปัญหาผู้ก่อการร้ายดังนั้น เมื่อสหราชอาณาจักรตัดสินใจออกจากสหภาพยุโรป แน่แน่นอนว่าสหราชอาณาจักรจะมีเสรีภาพมากยิ่งขึ้นในการตัดสินใจและดำเนินการต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นทางด้านการเมืองหรือด้านเศรษฐกิจ อีกทั้งยังไม่ต้องเสียงบประมาณช่วยเหลือสหภาพยุโรปเพื่อแก้ปัญหาที่ตัวเองไม่ได้ก่อขึ้นอีกต่อไป พร้อมกับปัญหาผู้ลี้ภัยและการเข้าเมืองของชาวยุโรปอย่างเสรีที่มีแนวโน้มว่าจะลดลง

อย่างไรก็ดี บางกลุ่มยังคงมีความวิตกว่าการออกเสียงให้ถอนตัวออกจากสหภาพยุโรปนั้น ไม่ได้สร้างความเสี่ยงเฉพาะสหภาพยุโรปที่อาจจะเกิดการแตกแยกเท่านั้น แต่ยังมีความเสี่ยงที่สหราชอาณาจักรอาจจะมีโอกาสแตกแยกกันเอง โดยสกอตแลนด์ที่เป็นส่วนหนึ่งของสหราชอาณาจักรและเคยขอลงประชามติ แยกตัวจากสหราชอาณาจักรเมื่อสองปีก่อนได้ลงคะแนนอย่างท่วมท้นที่จะอยู่ต่อกับสหภาพยุโรป และรู้สึกไม่พอใจอย่างยิ่งกับผลการลงประชามติครั้งนี้ อีกทั้งยังมีความเป็นไปได้ที่จะยับยั้งการดำเนินการถอนตัวออกจากสหภาพยุโรป หรืออาจจะขอลงประชามติถอนตัวออกจากสหราชอาณาจักรเพื่อขออยู่กับสหภาพยุโรปก็เป็นไปได้ ขณะที่ไอร์แลนด์เหนือก็มีแนวโน้มไม่ต่างกัน (พิพัฒน์ เหลืองนฤมิตชัย, 2559)

สาเหตุที่ลงประชามติให้เป็นสมาชิกสหภาพยุโรปต่อไป

ในขณะที่ความเห็นของกลุ่มที่สนับสนุนการเป็นสมาชิกสหภาพยุโรปต่อไปนั้นเห็นว่า หากตัดสินใจที่จะไม่อยู่กับสหภาพยุโรปต่ออาจส่งผลให้สถานภาพของสหราชอาณาจักรในโลกได้รับความเสียหายได้ อีกทั้งทำให้ยังรู้สึกปลอดภัยเมื่อได้เป็นส่วนหนึ่งของสหภาพยุโรปมากกว่าที่จะแยกออกไปอยู่เพียงลำพังประเทศเดียวแน่นอนว่าอย่างไรก็ย่อมได้รับผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจการค้ามากกว่า ไม่ว่าจะเป็นการค้ากับสหภาพยุโรปเองหรือกับประเทศมหาอำนาจอื่น ๆ ซึ่งการที่จะไม่มีสหภาพยุโรปคอยหนุนหลังอีกต่อไปอำนาจต่อรองในเวทีโลกก็อาจจะลดน้อยลงไปด้วย ซึ่งปัจจุบันการส่งออกของสหราชอาณาจักรกว่าร้อยละ 50 ยังคงเป็นการส่งออกไปยังประเทศในสหภาพยุโรป ยิ่งไปกว่านั้นขณะนี้สหภาพยุโรปเองก็กำลังเจรจากับสหรัฐอเมริกาเพื่อจะสร้างเขตการค้าเสรีที่ใหญ่ที่สุดของโลก ซึ่งนับว่าจะเป็ผลประโยชน์มหาศาลต่อธุรกิจหากยังคงอยู่กับสหภาพยุโรป

อย่างไรก็ดี นอกเหนือจากประเด็นในเรื่องของเศรษฐกิจการค้าแล้ว คนกลุ่มนี้ยังมองว่าการเคลื่อนย้ายอย่างเสรีนั้นไม่ได้เกิดผลเสียต่อประเทศ ไม่ว่าจะเป็ในส่วนของปัญหาผู้อพยพ หรือปัญหาเรื่องงาน ตรงกันข้ามคนกลุ่มนี้ก็กลับมองว่าปัญหาผู้อพยพเหล่านั้นสามารถแก้ไขทำให้ลดลงได้ขึ้นอยู่กับการวางแผนของรัฐบาลอังกฤษ อีกทั้งผู้อพยพส่วนใหญ่ยังเป็นหนุ่มสาว ประกอบกับมีความกระตือรือร้นที่จะทำงาน ซึ่งหากเราปิดโอกาสของการเคลื่อนย้ายเสรีนี้ย่อมส่งผลให้เกิดภาวะขาดแคลนแรงงานในประเทศ ขณะที่ปริมาณงานที่มียังคงเท่าเดิมซึ่งในที่สุดอาจจะส่งผลกระทบต่อการเติบโตของเศรษฐกิจประเทศได้ สอดคล้องกับความเห็นของ Professor Adrian Favel แห่ง London School of Economics ที่ได้กล่าวว่า การเคลื่อนย้ายแรงงานเสรีในยุโรปนั้นนับว่าเป็นการเพิ่มโอกาสให้กับคนเก่งที่มาจากที่อื่น ๆ อีกทั้งเป็นการเพิ่มโอกาสให้นายจ้างสามารถเลือกผู้สมัครงานได้มากขึ้น รวมไปถึงยังเป็นการเพิ่มโอกาสการทำงานของคนอังกฤษที่ต้องการทำงานในที่อื่น ๆ ในยุโรป นอกจากนั้น Stuart Rose อดีตผู้บริหารระดับสูงของ Marks and Spencer ได้กล่าวว่าหากถอนตัวออกจากสหภาพยุโรปอาจจะส่งผลให้ค่าจ้างสูงขึ้น ซึ่งดูเหมือนว่าจะเป็นผลดีต่อลูกจ้าง แต่ขณะเดียวกันไม่เป็นผลดีต่อนายจ้างอย่างแน่นอน (EU referendum: What are the pros and cons of Brexit, 2016)

ผลกระทบต่อสหราชอาณาจักรและเศรษฐกิจโลก

เหตุการณ์ Brexit ส่งผลให้ความไม่แน่นอนในเศรษฐกิจและตลาดการเงินโลกเพิ่มขึ้น โดยผลกระทบของสหราชอาณาจักรนั้นในระยะสั้นเงินปอนด์จะอ่อนค่าลงซึ่งจากงานศึกษาของ National Institute of Economic and Social Research (NIESR) สหราชอาณาจักร พบว่า หากค่าเงินปอนด์อ่อนลงร้อยละ 20 เทียบกับค่าเงินเงินอื่น ๆ ในระยะสั้นจะเกิดความผันผวนเกิดขึ้นในระยะสั้น ค่าเงินที่อ่อน เงินเฟ้อที่สูงขึ้น และการตั้งตัวในภาคการเงิน อีกทั้ง NIESR มีการประมาณการเอาไว้ว่าอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจของสหราชอาณาจักรจะลดลงจากที่ควรจะเป็นถึงร้อยละ 1 ในปี 2017 (พ.ศ. 2560) ขณะที่ในระยะยาว สหราชอาณาจักรอาจสูญเสียความได้เปรียบทางการค้าจาก FTA ที่มีกับกลุ่มประเทศยุโรป ในกรณีที่เลวร้ายที่สุดอัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP Growth) อาจลดลงถึงร้อยละ 3.7 ในปี 2030 (พ.ศ. 2573) อย่างไรก็ตาม ผลกระทบอาจน้อยกว่าที่ประมาณการเอาไว้หากรูปแบบการค้าปรับเปลี่ยนมาคล้ายกับที่นอร์เวย์หรือสวิตเซอร์แลนด์มีกับกลุ่มประเทศยุโรป กล่าวคือ ยังคงมีสิทธิพิเศษทางการค้าในระดับทวิภาคีกัน (แบงก์ชาติประเมินผล “Brexit” กรอบการค้า การเงินไทยในวงจำกัด ศูนย์วิเคราะห์เศรษฐกิจที่เอ็มบีเคาดัชนี “Post_Brexit”, 2559) นอกจากนี้ ยังเป็นการเพิ่มความเสี่ยงที่ประเทศสมาชิกอื่นในสหภาพยุโรปจะมีการจัดทำประชามติในลักษณะเดียวกัน โดยจากผลสำรวจพบว่าหากมีการจัดทำประชามติในอิตาลี ฝรั่งเศส และสวีเดน ประชาชนมากกว่าร้อยละ 40 จะสนับสนุนการถอนตัวออกจากสหภาพยุโรป (ธนาคารไทยพาณิชย์, 2559) ขณะที่ไอร์แลนด์เหนือและสกอตแลนด์อาจต้องการถอนตัวออกจากสหราชอาณาจักรเพื่อกลับเข้าร่วมเป็นสมาชิกสหภาพยุโรป (ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย, 2559)

ทั้งนี้ ผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อเศรษฐกิจโลกนั้นจะผ่าน 3 ช่องทาง ดังนี้ (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2559, น. 30-31)

(1) ช่องทางการค้า

เศรษฐกิจสหราชอาณาจักรที่ชะลอตัวอาจส่งผลให้ปริมาณการค้าโลกปรับลดลง โดยเฉพาะการค้ากับสหภาพยุโรป เนื่องจากสหภาพยุโรปมีความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจกับสหราชอาณาจักรอยู่พอสมควร สะท้อนจากสัดส่วนการส่งออกของสหภาพยุโรปไปยังสหราชอาณาจักรที่ร้อยละ 6.5 ของการส่งออกรวม ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 2.4 ต่อ GDP ทั้งนี้ หากผลกระทบของ Brexit ต่อเศรษฐกิจของสหภาพยุโรปมีจำกัด ผลกระทบต่อประเทศอื่น ๆ นอกสหภาพยุโรปจะน้อยลงตามลำดับ เนื่องจากประเทศอื่น ๆ มีการพึ่งพาการค้ากับสหราชอาณาจักรไม่มาก สำหรับเศรษฐกิจภูมิภาคเอเชียประเมินว่าจะได้รับผลกระทบทางตรงไม่มากนัก เนื่องจากแต่ละประเทศมีสัดส่วนการส่งออกไปยังสหราชอาณาจักรไม่เกินร้อยละ 3 ของมูลค่าการส่งออก ยกเว้น สิงคโปร์และฮ่องกงที่มีสัดส่วนการส่งออกโดยเฉพาะในภาคบริการไปสหราชอาณาจักรค่อนข้างสูง เนื่องจากเป็นศูนย์กลางด้านการเงินของเอเชีย อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยที่มีความเชื่อมโยงทางการค้ากับสหภาพยุโรปค่อนข้างมาก อาจได้รับผลกระทบทางอ้อมหากแนวโน้มเศรษฐกิจของสหภาพยุโรปอ่อนแอลงอย่างมีนัยสำคัญ

(2) ช่องทางความเชื่อมั่น

ในช่วงแรกที่ผลประชามติ Brexit ออกมาแตกต่างกับที่ตลาดคาดไว้ทำให้นักลงทุนตื่นตระหนก ส่งผลให้ความผันผวนในตลาดการเงินเพิ่มสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญจากภาวะกลัวความเสี่ยง (Risk-off) ดัชนีตลาดหลักทรัพย์ทั่วโลกปรับลดลงมากโดยเฉพาะในกลุ่มประเทศอุตสาหกรรมหลัก ค่าเงินปอนด์สเตอร์ลิง และยูโรปรับอ่อนค่าลงมาก ขณะที่ค่าเงินของกลุ่มประเทศที่เป็น Safe Haven ปรับแข็งขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ แม้ปัจจุบันความผันผวนของตลาดการเงินโลกจะปรับลดลงหลังสถานการณ์ต่าง ๆ มีความชัดเจนขึ้น แต่ความเสี่ยงในระยะต่อไปของ Brexit ยังคงอยู่จากความไม่แน่นอนทั้งด้านการเมืองและเสถียรภาพของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในภูมิภาคต่าง ๆ โดยเฉพาะสหภาพยุโรปเองก็เริ่มเห็นกระแสต่อต้านการรวมกลุ่มที่ปรับสูงขึ้น และอาจทำให้มีการเรียกร้องให้ทำประชามติเช่นเดียวกับสหราชอาณาจักร ในหลายประเทศ อาทิ อิตาลีที่คะแนนนิยมของฝ่ายต่อต้านการรวมสหภาพยุโรปเพิ่มขึ้นมาก ทั้งนี้ ความไม่แน่นอนด้านการเมืองที่เพิ่มขึ้นจะส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของนักลงทุนถึงแนวโน้มเศรษฐกิจสหภาพยุโรป และจะส่งผลซ้ำเติมต่อภาคธนาคารยุโรปที่กำลังเผชิญกับปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ที่อยู่ในระดับสูงจากเศรษฐกิจที่ชะลอลง ตั้งแต่ช่วงวิกฤตเศรษฐกิจโลกปี 2551 โดยเฉพาะในกรณีของอิตาลีที่ราคาหุ้นของภาคธนาคารปรับลดลงกว่าร้อยละ 15 หลังช่วง Brexit ทั้งนี้ ความเสี่ยงด้านเสถียรภาพของระบบธนาคารที่เพิ่มขึ้นและแนวโน้มเศรษฐกิจที่ชะลอลงของสหภาพยุโรป ซึ่งมีขนาดเศรษฐกิจใหญ่เป็นอันดับสองของโลกจะกระทบต่อการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ ตลอดจนการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลกในระยะต่อไป

(3) ช่องทางด้านการลงทุน

การชะลอตัวของเศรษฐกิจสหราชอาณาจักรจะทำให้ผลตอบแทนจากการลงทุนในสหราชอาณาจักรลดลง โดยเฉพาะสหภาพยุโรปที่มีสัดส่วนการลงทุนโดยตรง (Foreign Direct Investment: FDI) ในสหราชอาณาจักรสูงถึงร้อยละ 12 ของ FDI รวมของสหภาพยุโรป ขณะที่ประเทศอื่น ๆ ในภูมิภาคคาดว่า จะไม่ได้รับผลกระทบมากนักเนื่องจากการพึ่งพาเงินลงทุนโดยตรงจากสหราชอาณาจักรต่ำ อย่างไรก็ตาม วัฏจักรของการเจรจาเพื่อกำหนดรูปแบบความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างสหภาพยุโรป และสหราชอาณาจักร ภายหลัง Brexit ที่ยังมีความไม่แน่นอนสูงอาจจะกระทบต่อความเชื่อมั่นของนักลงทุนเป็นระยะ ๆ ประกอบกับการดำเนินนโยบายการเงินที่ผ่อนคลายมากขึ้นของธนาคารกลางกลุ่มประเทศอุตสาหกรรมหลักเพื่อดูแลเศรษฐกิจ โดยเฉพาะกลุ่มที่ได้รับผลกระทบจาก Brexit อาจส่งผลเพิ่มเติมให้อัตราดอกเบี้ยทั่วโลกยังอยู่ในระดับต่ำ (Low for Longer) และเกิดพฤติกรรมแสวงหาผลตอบแทนที่สูงขึ้นของนักลงทุน (Search for Yield) ที่จะมีผลต่อการเคลื่อนย้ายเงินทุนในภูมิภาคไปอีกระยะหนึ่ง

ผลกระทบต่อประเทศไทย

เศรษฐกิจไทยมีแนวโน้มได้รับผลกระทบจาก Brexit ผ่านช่องทางการค้าเป็นหลัก จากด้านรายได้ (Income Effect) ที่จะชะลอตัวตามเศรษฐกิจของสหภาพยุโรป และประเทศอื่น ๆ ที่มีความเชื่อมโยงทางการค้ากับสหภาพยุโรปและสหราชอาณาจักรในระดับสูง ขณะที่ช่องทางการลงทุนอาจมีความผันผวน

เพิ่มขึ้นโดยเฉพาะการไหลเข้าออกของเงินลงทุนในหลักทรัพย์ (Portfolio Investment) ดังนี้ (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2559, น. 31-33)

(1) ช่องทางการค้า

ผลกระทบโดยตรงต่อการส่งออกของไทยจากการชะลอตัวทางเศรษฐกิจของสหราชอาณาจักร มีค่อนข้างจำกัดเนื่องจากไทยมีสัดส่วนการส่งออกไปยังตลาดสหราชอาณาจักรเพียงร้อยละ 1.8 ในปี 2558 แต่การส่งออกของไทยมีแนวโน้มได้รับผลกระทบโดยอ้อมจากด้านผลทางรายได้ (Income Effect) ที่จะชะลอตาม (1) เศรษฐกิจยุโรป ซึ่งไทยมีสัดส่วนการส่งออกอยู่ที่ร้อยละ 8.5 ในปี 2558 และ (2) เศรษฐกิจประเทศหลักอื่น ๆ ที่มีความเชื่อมโยงทางการค้ากับสหภาพยุโรปและสหราชอาณาจักรสูง อาทิ สหรัฐอเมริกา จีน และอาเซียน ซึ่งนับรวมเป็นเกือบครึ่งหนึ่งของมูลค่าการส่งออกของไทยทั้งหมด

สำหรับสินค้าส่งออกของไทยที่พึ่งพาตลาดสหภาพยุโรปและสหราชอาณาจักรสูง มีทั้งสินค้าที่อุปสงค์มีความยืดหยุ่นต่อรายได้ (Income Elasticity) มาก ได้แก่ อัญมณีและเครื่องประดับ และสินค้าที่มีการแข่งขันด้านราคาสูง อาทิ ไม้แปรรูป สับปะรดกระป๋อง และปลากระป๋อง จึงมีแนวโน้มว่าสินค้านี้จะได้รับผลกระทบจากทั้งเศรษฐกิจคู่ค้าที่ชะลอตัวและอัตราแลกเปลี่ยนที่ผันผวน อย่างไรก็ตาม สินค้ากลุ่มดังกล่าวคิดเป็นสัดส่วนน้อยของมูลค่าการส่งออกของไทย ในระยะข้างหน้าหากอัตราภาษีการนำเข้าระหว่างสหราชอาณาจักรและสหภาพยุโรปถูกปรับขึ้นจากร้อยละ 0 ทำให้สหราชอาณาจักรลดการนำเข้าจากสหภาพยุโรปลง ประเทศอื่น ๆ อาจจะได้รับโอกาสทางการค้าเพิ่มขึ้น เช่น ไทยได้รับโอกาสในการส่งออกอาหาร รถยนต์ สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มไปสหราชอาณาจักรเพิ่มขึ้น

(2) ช่องทางการท่องเที่ยว

Brexit อาจส่งผลกระทบต่อภาคการท่องเที่ยว โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวจากสหราชอาณาจักรและสหภาพยุโรป (ไม่รวมรัสเซีย) ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีความสำคัญต่อภาคการท่องเที่ยวไทยเนื่องจากมีสัดส่วนถึงร้อยละ 15.9 ของจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งหมด ผ่านปัจจัยด้านความเชื่อมั่นต่อภาวะรายได้ในอนาคตที่อาจลดลงตามการชะลอตัวของเศรษฐกิจ และต้นทุนการเดินทางที่เพิ่มขึ้นตามการอ่อนค่าของเงินปอนด์และเงินยูโร อย่างไรก็ตาม คาดว่าผลกระทบน่าจะเริ่มเห็นในปี 2560 เนื่องจากนักท่องเที่ยวยุโรปส่วนใหญ่ใช้เวลาวางแผนการเดินทางล่วงหน้าค่อนข้างนานโดยเฉลี่ย 6 เดือน

(3) ช่องทางการลงทุน

Brexit ส่งผลกระทบต่อเงินทุนเคลื่อนย้ายในแต่ละประเภทแตกต่างกันไป ซึ่งการไหลเข้าออกของเงินลงทุนในหลักทรัพย์ (Portfolio Investment) ได้รับผลกระทบค่อนข้างชัดเจน โดยภายหลังจาก Brexit ไทยได้รับเงินทุนไหลเข้าในตลาดตราสารหนี้และตราสารทุนมากกว่าค่าเฉลี่ยในอดีต เช่นเดียวกับประเทศอื่น ๆ ในกลุ่มประเทศตลาดเกิดใหม่ (Emerging Markets) โดยเป็นผลจากทั้งการผ่อนคลายนโยบายการเงินของธนาคารในประเทศอุตสาหกรรมหลัก และการคาดการณ์ว่าธนาคารกลางสหรัฐอเมริกาอาจเลื่อนการปรับอัตราดอกเบี้ยนโยบายในระยะต่อไป การดำเนินนโยบายของประเทศอุตสาหกรรมหลักจะยังเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการตัดสินใจออกไปลงทุนของนักลงทุน (Push Factor) ซึ่งจะส่งผลต่อไปยังความผันผวนของเงินทุนเคลื่อนย้ายต่อไป

แม้ว่าปัจจุบันความผันผวนในตลาดการเงินโลกปรับลดลงบ้างหลังจากที่เร่งขึ้นในช่วง Brexit แต่มองไปข้างหน้า ความไม่แน่นอนที่จะเกิดจาก Brexit ยังอยู่ในระดับสูง และยังเป็นประเด็นที่ต้องติดตามพัฒนาการอย่างใกล้ชิด เนื่องจากอาจกลับมาสร้างความผันผวนให้กับตลาดการเงินและเศรษฐกิจโลกได้ทั้งในประเด็นด้าน (1) เจ็อนเวลาที่สหราชอาณาจักรจะถอนตัวจากสหภาพยุโรปจริง ซึ่งจะต้องใช้เวลาไม่น้อยกว่า 2 ปีหลังจากที่สหราชอาณาจักรแจ้งเจตจำนงต่อสหภาพยุโรป (2) ผลการเจรจารูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างสหราชอาณาจักรและสหภาพยุโรปและ (3) ผลกระทบสืบเนื่องจาก Brexit ต่อประเทศอื่น ๆ

อย่างไรก็ดี ภายหลังจากการแยกตัวของสหราชอาณาจักรในครั้งนี้ มีนักวิชาการและนักเศรษฐศาสตร์ไทยหลายคนได้แสดงความเห็นเชิงวิชาการถึงผลกระทบต่อเศรษฐกิจโลกและประเทศไทยไว้มากมาย ดังสรุปได้ในตารางต่อไปนี้

สรุปความเห็นจากนักวิชาการไทยต่อผลกระทบที่จะเกิดขึ้น

นักวิชาการ	สรุปความเห็น
นายเสข วรรณเมธี อธิบดีกรมสารนิเทศและโฆษกกระทรวง การต่างประเทศ	ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับอังกฤษจะยังคงดำเนินต่อไปอย่างใกล้ชิดดังที่เคยมา เนื่องจากปฏิสัมพันธ์และความร่วมมือที่มีต่อกันตั้งอยู่บนพื้นฐานของผลประโยชน์ร่วมกันทั้งในภาครัฐบาล เอกชน และประชาชน โดยรัฐบาลไทยจะติดตามพัฒนาการของกระบวนการเจรจาระหว่างอังกฤษกับสหภาพยุโรปต่อไป ทั้งนี้ รัฐบาลไทยจะมีการหารือกับอังกฤษถึงมาตรการป้องกันผลกระทบที่อาจจะมีขึ้นต่อการติดต่อระหว่างภาคธุรกิจ และประชาชนของสองประเทศ
นายสมชาย ภคภาสน์วิวัฒน์ นักวิชาการอิสระด้านเศรษฐกิจและการเมือง	ผลกระทบระยะกลางและยาว ยังคงมีความน่ากังวลว่าอาจกระทบต่อเศรษฐกิจของโลกที่ยังมีความเปราะบางและขยายตัวต่ำกว่าที่คาดการณ์ไว้อย่างน้อยร้อยละ 1 ได้ ซึ่งการที่ออกจากสหภาพยุโรปอาจทำให้เศรษฐกิจของยุโรปทรุดตัวลง และส่งผลกระทบต่อเนืองมายังเศรษฐกิจของประเทศขนาดใหญ่อื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นสหรัฐอเมริกาหรือจีน หรือในกรณีเลวร้ายอาจส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจโลกมากขึ้น หากประเทศอื่นในสหภาพยุโรปทำการลงประชามติเพื่อออกจากสหภาพยุโรปด้วย ทั้งนี้ เหตุการณ์ดังกล่าวจะส่งผลกระทบโดยอ้อมกับ

นักวิชาการ	สรุปความเห็น
	<p>การส่งออกของไทยและอาเซียน ให้ชะลอตัวลงกว่าที่คาดการณ์ไว้ได้ และการท่องเที่ยวจะได้รับผลกระทบจากเศรษฐกิจโลกที่ยังไม่ฟื้นตัวตาม ดังนั้น สิ่งไทยจะต้องรับมือ คือ การดูแลและกระตุ้นเศรษฐกิจภายในประเทศด้วยการเร่งลงทุนและเบิกจ่ายภาครัฐให้มากขึ้น เพื่อให้เศรษฐกิจด้านทานปัจจัยภายนอกที่จะเข้ามากระทบให้ได้</p>
<p>นายเชาว์ เก่งชน กรรมการผู้จัดการ บริษัท ศูนย์วิจัยกสิกรไทย จำกัด</p>	<p>สิ่งสำคัญที่ต้องติดตาม คือ ทิศทางของนโยบายอังกฤษและสหภาพยุโรป โดยที่นโยบายของรัฐบาลทั้ง 2 ประเทศ จะต้องสร้างความสบายใจให้ทั้ง 2 ฝ่าย เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาการเมือง หากว่านโยบายรัฐบาลไม่มีความชัดเจนจะส่งผลกระทบหลายด้านทั้งการค้าและตลาดการเงิน ตลาดทุน โดยเฉพาะอย่างยิ่งกดดันให้ค่าเงินปอนด์และยูโรอ่อนค่าลงอีก และอาจจะส่งผลกระทบต่อค่าเงินบาทอ่อนค่า ขณะที่ในส่วนผลกระทบต่อการค้าไทยนั้น แม้จะมีสัดส่วนไม่มาก แต่หากค่าเงินปอนด์และยูโรผันผวนมาก ก็อาจจะส่งผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกของไทยทั้งอังกฤษและสหภาพยุโรป</p>
<p>นายธิตี ตันติกุลานันท์ ประธานกรรมการบริหาร บริษัทหลักทรัพย์ กสิกรไทย จำกัด (มหาชน)</p>	<p>สำหรับผลกระทบของ Brexit ต่อไทยนั้น ในเชิงการค้ายังคงอยู่ในวงจำกัด เนื่องจากสัดส่วนการค้าของไทยกับสหภาพยุโรปลดลงจากร้อยละ 16 ในปี 1999 มาที่ร้อยละ 9.6 เท่านั้น ส่วนการค้ากับสหราชอาณาจักรลดลงจากร้อยละ 3 มาที่ร้อยละ 1.5 ในช่วงเดียวกัน ส่วนในด้านการลงทุนอาจได้รับผลกระทบอยู่บ้างเนื่องจากสหภาพยุโรปและสหราชอาณาจักรเป็นผู้ลงทุนรายใหญ่ของไทย โดยในปี 2015 (พ.ศ. 2558) สหภาพยุโรปเข้ามาลงทุนในสินทรัพย์ถาวร (FDI) ของไทยเป็นอันดับ 2 (ร้อยละ 16) รองจากญี่ปุ่น (ร้อยละ 35)</p>

นักวิชาการ	สรุปความเห็น
	และเท่ากับปริมาณเม็ดเงินลงทุนที่มาจากกลุ่มประเทศอาเซียน อีกด้วย ซึ่งในจำนวนการเข้ามาลงทุนของสหภาพยุโรปนั้น สหราชอาณาจักรถือเป็นประเทศที่ 2 ที่นำเม็ดเงินเข้ามาลงทุนมากที่สุด รองจากเนเธอร์แลนด์
<p>นายประภัสสร เทพชาตรี รองศาสตราจารย์ประจำคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์</p>	<p>สำหรับผลกระทบทางตรงของไทยไม่น่าจะมีอะไรกระทบมาก เพราะสัดส่วนการส่งออกไปอังกฤษของไทยมีเพียงร้อยละ 1.8 โดยผลกระทบต่อระบบสถาบันการเงินของไทย จะกระทบในวงจำกัด เนื่องจากสถาบันการเงินของไทยมีความเชื่อมโยงทางการเงินโดยตรงกับสถาบันการเงินในอังกฤษและสหภาพยุโรปเพียงร้อยละ 1.3 ของสินทรัพย์รวม</p>
<p>นายณณริฎ พิศลยบุตร นักวิชาการสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (ทีดีอาร์ไอ)</p>	<p>ในระยะสั้นจะส่งผลกระทบต่อภาคการเงินเป็นหลัก เนื่องจากนักลงทุนเกิดความไม่มั่นใจว่าทิศทางของอังกฤษต่อจากนี้จะเป็นอย่างไร นโยบายต่าง ๆ โดยเฉพาะด้านการลงทุนจะไปเป็นไปในทิศทางใด ประกอบกับพื้นฐานของข้อตกลงและความร่วมมือทางการค้าระหว่างอังกฤษที่เคยได้รับสมัยเข้าร่วมกับสหภาพยุโรปที่อาจหมดไป จึงทำให้เกิดความวิตกกังวลในหมู่นักลงทุนทั่วโลก ส่งผลให้นักลงทุนต้องปรับเปลี่ยน การลงทุนจากสินทรัพย์เสี่ยง โดยเฉพาะค่าเงินปอนด์ของอังกฤษ หันไปลงทุนในสินทรัพย์ที่เสี่ยงน้อยลง</p> <p>ในระยะต่อมาเป็นขั้นต่อของกฎหมายที่อังกฤษจะประสานงานไปยังสหภาพยุโรป เพื่อขอลาออกจากการเป็นสมาชิก ซึ่งคาดว่าในกระบวนการนี้จะต้องใช้ระยะเวลาไม่ต่ำกว่า 2 ปี จึงจะแล้วเสร็จ ทำให้ผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในช่วงนี้จะมีลักษณะค่อย ๆ เป็นค่อย ๆ ไป ไม่น่าจะเห็นผลกระทบที่ชัดเจนมากนัก</p>

นักวิชาการ	สรุปความเห็น
	<p>ซึ่งถ้าหากเกิดผลกระทบขึ้นจริง น่าจะเป็นผลกระทบที่เกิดจากการค้า และการส่งออกไปยังสหภาพยุโรป และอังกฤษมากกว่า ที่อาจมีการปรับตัวลดลง แต่ไม่น่าจะมีทิศทางที่ลดลงรุนแรงมากนัก เช่นเดียวกับประเทศไทยที่น่าจะได้รับผลกระทบตรงนี้ แต่คาดว่า จะไม่กระทบมากนัก เนื่องจากสัดส่วนการส่งออกของไทยไปอังกฤษไม่สูงนัก</p> <p>ขณะที่ในระยะยาว ซึ่งจะเป็นช่วงที่อังกฤษออกจากสหภาพยุโรปแล้วนั้น อาจจะต้องมีการสร้างกฎระเบียบใหม่ และความร่วมมือกับประเทศต่าง ๆ ขึ้นมาใหม่ ซึ่งรูปแบบจะออกมาเป็นแบบใดนั้น ถือเป็นสิ่งที่ค่อนข้างคาดเดาได้ยาก จึงทำให้ประเมินผลกระทบที่จะเกิดขึ้นได้ยากเช่นกัน เช่นเดียวกับอนาคตของสหภาพยุโรปจะเป็นรูปแบบใดนั้น จะมีประเทศสมาชิกออกเพิ่มหรือไม่ ก็ถือเป็นสิ่งที่ต้องจับตามองเช่นกัน</p>

สรุปจาก (อังกฤษออกอี้อีกโลกซ็อก, 2559); (ธิตติ ตันตกุลานันท์, 2559); (ประภัสสร เทพชาติ, 2559) (ความเห็นนักเศรษฐศาสตร์ เมื่ออังกฤษโหวตออกจากอี้อู, 2559)

บทสรุปและข้อเสนอแนะจากผู้ศึกษา

จากข้อมูลรวมทั้งสรุปความเห็นของนักวิชาการและนักเศรษฐศาสตร์ไทยดังกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่าการที่เสียงข้างมากของสหราชอาณาจักรลงมติถอนตัวออกจากสหภาพยุโรปเป็นประเด็นที่ทั่วโลกต่างจับตามอง และให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลจากการลงประชามติในครั้งนี้ ยังสะท้อนให้เห็นถึงความคิดและมุมมองที่เห็นต่างกันของประชาชนในประเทศที่แบ่งออกเป็นสองฝ่าย โดยจะเห็นได้ชัดจากเสียงของคะแนนโหวตให้ออกกับให้อยู่ต่อนั้นค่อนข้างจะใกล้เคียงกัน อีกทั้งยังมีข้อสังเกตในเรื่องของอายุประชากรและภูมิศาสตร์ที่มีผลต่อการออกเสียงดังที่กล่าวไว้ข้างต้น เหล่านี้นับว่าเป็นข้อสังเกตที่มีนัยสำคัญ และแม้ว่าผลของการลงประชามติครั้งนี้จะจบลงแล้ว แต่ทว่าการลาออกจากการเป็นสมาชิกของสหภาพยุโรปนั้นยังคงไม่สิ้นสุด โดยการดำเนินการต้องใช้เวลาอีกกว่า 2 - 3 ปี ถึงจะมีผลสมบูรณ์ ซึ่งท่ามกลางสถานการณ์ที่ยังคงเป็นกระแสอยู่ ยังคงมีความกังวลของหลายชาติที่เป็นห่วงเกี่ยวกับความเปลี่ยนแปลงที่จะตามมาทั้งจากทั่วโลกและแม้แต่ในภูมิภาคเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเปลี่ยนแปลงที่จะส่งผลกระทบในเชิง

เศรษฐกิจ แน่แน่นอนว่าสหภาพยุโรปย่อมได้รับผลกระทบอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้จากการถอนตัวออกของสหราชอาณาจักร เนื่องจากสหราชอาณาจักรเป็นหนึ่งในประเทศที่คอยช่วยพยุงเศรษฐกิจสหภาพยุโรป อีกทั้งประเทศอื่น ๆ ในสหภาพยุโรปจะเริ่มขาดความเชื่อมั่นในสหภาพยุโรปมากขึ้น จากที่มีความสั่นคลอนอยู่แล้ว จากวิกฤตผู้ลี้ภัยก็อาจทำให้มีการลงประชามติออกจากสหภาพยุโรปตามมาในอีกหลายประเทศ โดยล่าสุด ได้มีบางประเทศอย่างเนเธอร์แลนด์และฝรั่งเศสได้มีการประกาศจะขอลงประชามติออกจากสหภาพยุโรปบ้างแล้ว ขณะที่ในส่วนของผลกระทบของสหราชอาณาจักรเองนั้น บางฝ่ายมองว่าอาจเสียเปรียบในเรื่องของการทำการค้ากับสหภาพยุโรปรวมถึงการลงทุนจากต่างประเทศที่อาจจะมีแนวโน้มลดลง ขณะที่บางฝ่ายกลับมองว่าการออกจากสหภาพยุโรปนั้นถือว่าเป็นจุดเริ่มต้นที่ดีในการหาพันธมิตรทางการค้าใหม่ที่แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น ขณะที่ในส่วนของผลกระทบโดยตรงต่อประเทศไทยนั้นยังคงไม่น่าวิตกกังวล อย่างไรก็ตาม ความเป็นไปของเศรษฐกิจโลกที่จะเกิดจากการลงมติขอลงออกจากสหภาพยุโรปดังกล่าวยังคงอยู่ในระดับสูง และยังคงเป็นประเด็นที่ต้องติดตามอย่างใกล้ชิด ซึ่งในวันข้างหน้าอาจมีโอกาสมากกลับมาสร้างความผันผวนให้กับเศรษฐกิจโลกได้

จัดทำโดย

นางรติมา คชนันท์

วิทยากรชำนาญการ

กลุ่มงานบริการวิชาการ 2 สำนักวิชาการ

โทร. 0 2244 2065

โทรสาร. 0 2244 2058

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- ความเห็นนักเศรษฐศาสตร์ เมื่ออังกฤษโหวตออกจากอียู. (25 มิถุนายน 2559). สืบค้น 30 กันยายน 2559 จาก <http://www.matichon.co.th/news/188243>
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (พฤษภาคม 2559). อังกฤษออกจากอียู : ผลดี VS ผลเสีย. สืบค้น 20 กันยายน 2559 จาก <http://www.maruey.com/article/contentinjournal0034.html>
- ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย. (25 มิถุนายน 2559). ผลกระทบสินค้าส่งออกของไทย จาก Brexit. สืบค้น 30 กันยายน 2559 จาก http://thairublica.org/wp-content/uploads/2016/06/2016-25_EXIM_BREXIT.pdf
- ธนาคารไทยพาณิชย์. (24 มิถุนายน 2559). Brexit อีสรภาพที่ทวีความเสี่ยงเศรษฐกิจโลกและสร้างรอยร้าว ใน EU. สืบค้น 29 กันยายน 2559 จาก http://thaipublica.org/wp-content/uploads/2016/06/Flash_THA_Brexit_20160624.pdf
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2559). รายงานนโยบายการเงิน : ผลกระทบของ Brexit ต่อเศรษฐกิจโลกและเศรษฐกิจไทย. สืบค้น 10 พฤศจิกายน 2559 จาก <http://www.bot.or.th>
- จิตติ ตันตกุลนันท์. (8 กรกฎาคม 2559). BREXIT: จะอยู่หรือไปผลต่อเศรษฐกิจโลกและการลงทุนไทย. สืบค้น 28 กันยายน 2559 จาก <http://www.forbesthailand.com/news-detail.php?did=1047>
- แบงก์ชาติประเมินผล “Brexit” กระทบการค้า- การเงินไทยในวงจำกัด – ศูนย์วิเคราะห์เศรษฐกิจทีเอ็มบี คาดฝุ่นตลบ ‘Post-Brexit’. (24 มิถุนายน 2559). สืบค้น 30 กันยายน 2559 จาก <http://thaipublica.org/2016/06/brexit-bot/>
- ประภัสสร เทพชาตรี. (30 มิถุนายน 2559). Brexit ผลกระทบต่อไทย. สืบค้น 1 ตุลาคม 2559 จาก <http://www.drprapat.com/brexit%E0%B8%9C%E0%B8%A5%E0%B8%81%E0%B8%A3%E0%B8%B0%E0%B8%97%E0%B8%9A%E0%B8%95%E0%B9%88%E0%B8%AD%E0%B9%84%E0%B8%97%E0%B8%A2/>
- พิพัฒน์ เหลืองนฤมิตชัย. (27 มิถุนายน 2559). Brexit เขย่าโลก. สืบค้น 1 ตุลาคม 2559 จาก <http://thaipublica.org/2016/06/pipat-47/>
- มติ 51.9% ออกจาก‘อียู’อังกฤษช็อก!. (25 มิถุนายน 2559). สืบค้น 20 กันยายน 2559 จาก <http://www.naewna.com/inter/222421>
- เมื่ออังกฤษออกจากสหภาพยุโรป. (22 มิถุนายน 2559). สืบค้น 20 กันยายน 2559 จาก www.thansettakij.com/2016/06/z2/64425
- อังกฤษออกอียูโลกช็อก!. (25 มิถุนายน 2559). สืบค้น 20 กันยายน 2559 จาก www.banmuang.co.th/news/inter/53488

อิสริยะ ไพร์พายฤทธิ. (24 มิถุนายน 2559). บทวิเคราะห์ Brexit ผลกระทบหลังอังกฤษถอนตัวจาก EU. สืบค้น 29 กันยายน 2559 จาก <http://brandinside.asia/brexit-analysis/>

ภาษาต่างประเทศ

Brian Wheeler & Alex Hunt. (2 October 2016). **Brexit: All you need to know about the UK leaving the EU**. Retrieved October 15, 2016 from <http://www.bbc.com/news/uk-politics-32810887>

EU referendum: What are the pros and cons of Brexit?. (27 June 2016). Retrieved September 20, 2016 from <http://www.theweek.co.uk/brexit-0>